

# KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU RUCHOMEGO

3. Miejscowość  
Bydgoszcz

1. Nazwa  
Dwa lustra na ścianie południowej

2. Materiał, technika  
Drewno, farba olejna, lustro kryształowe

9. Styl Secesja zgeometryzowana	10. Czas powstania Lata 30.te XX w.	11. Autor, szkoła, warsztat Nieznanym

12. Wymiary długość boazerii- 600 cm, od ziemi na wys. 120 cm szer. lustra – 100 cm wys. lustra -270, w najwyższym pkt 290 cm	13. Liczba obiektów 2	4. Adres i miejsce przechowywania Młyny Rothera, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz ( pierwotne miejsce Piekarnia Bigońscy, ul. Świętojańska 2, 85-077 Bydgoszcz)
15. Opis (znaki, sygnatury, napisy)  Dwa kryształowe lustra wkomponowane w boazerię (sięgającą 120cm) na ścianie południowej pomieszczenia sklepu piekarnio-cukierni .Lustro w kształcie stojącego prostokąta o profilowanych, snyckersko opracowanych listwach ( formy geometryczne, plecionkowe i roślinne) , partia ślemejnia w kształcie łuku odcinkowego *na wys. ¾ lustra, dzielona szprosami, w środku owal. Lustro zwieńczone w centralnej środkowej części naczółkiem, w polu którego dekoracja snyckerska geometryczno- roślinna. Drugie lustro o identycznej formie. Lustra rozmieszczone na ścianie symetrycznie.	5. Przynależność administracyjna województwo kujawsko- pomorskie powiat grodzki gmina Bydgoszcz	6. Właściciel i jego adres Park Kultury w Bydgoszczu ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz
		7. Formy ochrony
		8. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis) mgr Monika Wolan, maj 2020 

Obiekt stanowi część oryginalnego wyposażenia piekarnio-cukierni	Do konservacji
<p><b>firmy Bigońscy.</b> Piekarnia znajduje się w budynku narożnym w zwartej zabudowie ulicowej u zbiegu pierzei Świętojańska i ul. Gdańskiej. Kamienice wzniesiono w latach 1911 -1912 wg projektu Paula Sellnera w stylu eklektycznym z elementami modernistycznymi dla mistrza piekarskiego Otto Riedla.</p> <p>Kamienica ma kształt wieloboku, na planie litery „L”. W partii północno-zach. posesji między elewacją tylną kamienicy oraz ścianą budynków gospodarczych z przyległych parceli wbudowany został budynek piekarni zakożony na rzucie prostokąta. Zbliżonego do kwadratu, parterowy, murowany, tynkowany, częściowo z partią cokołową licowaną płytami ceramicznymi. Od 1924 roku piekarnię prowadziła rodzina Bigońskich. Tradycja piekarni sięga do czasów zaboru pruskiego, w której znajduje się oryginalny piec pamiętający czasy cesarza Wilhelma II. Jej założycielem był Wincenty Bigoński, urodzony w 1893 roku w Gostropp w Westfalii, gdzie w 1912 roku zdął egzamin w zawodzie piekarniczym. W 1922 r. powrócił do Polski, gdzie podjął pracę w poznańskiej fabryce chleba. W 1924 roku w Bydgoszczy na rogu Świętojańskiej i Gdańskiej otworzył piekarnio-cukiernię prosperującą w niezmienionej formie do 2020 roku. Wincenty Bigoński po zdanym w 1925 roku egzaminie mistrzowskim wyszkolił w zawodzie piekarza 30 uczniów, w tym dwóch swoich synów. Był Starszym Cechu Cukierników i przewodniczącym komisji egzaminacyjnej cechu. W 1939 roku po wkroczeniu do Bydgoszczy Niemców został wraz z rodziną wysiedlony do Łodzi, gdzie pracował w zawodzie piekarza. W 1945 roku po wyzwoleniu Bydgoszczy odzyskał skonfiskowaną przez okupanta piekarnię. Po śmierci Wincentego, w 1951 roku, piekarnię przejęli wdowa i bracia : Edmund i Zbigniew Bigońscy. Edmund został przyuczony do zawodu przez ojca, natomiast Zbigniew w 1951 r. po ukończeniu studiów wyższych zdął egzamin czeladniczy, dyplom mistrzowski w zawodzie piekarniczym zdobył w 1961 r., cukierniczy w 1970 r. Od 1999 r. zakład rodzinny prowadziła aż do zamknięcia Ilona Bigońska-Jankowska, córka Edmunda. W kwietniu 2020 roku Firma Bigońscy zamknęła działalność.</p> <p>Oryginalne wyposażenie sklepu oraz sprzęt piekarnio- cukierni z czasów budowy zostały przeniesione do d. Młyna Rothena ( obecnie adaptowane pod funkcje kulturalne). Eksponaty będą stanowić świadectwo i ilustrację tradycji rzemiosła i kupiectwa.</p>	

**18. Akta archiwalne, źródła ikonograficzne**

1. Ak. M. B. sygn. 1060, 2163, 2166, ; APB

Ikonografia:

1.Widok witryny cukierni i piekarni W. Bigoński, 1939 r., Promocje Bydgoskie nr 12/1993, s.33

**19. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (data, imiona i nazwiska wypełniających)**

**20. Uwagi**

Załączniki- fotografie, 3 wkładki

## ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Dwa lustra na ścianie południowej Młyny Rothera, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz (pierwotne miejsce: Piekarnia Bigończyk, ul.Świętobużańska2, 85-077 Bydgoszcz)
2. Gmina Bydgoszcz	6. Zawartość załącznika fotografie
3. Powiat grodzki	
4. Województwo Kujawsko - pomorskie	



Nr 1

Opracowanie załącznika:  
(data i podpis) *Monika Wolan*  
mgr Monika Wolan  
maj 2020



## ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 2

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwaabytku(jak w karcie), adres Dwalastra naścianie południowej Młynny Rothena, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz ( pierwotne miejsce: Piekarnia Bigońscy, ul. Świętojańska 2, 85-077 Bydgoszcz)
2. Gmina Bydgoszcz	6. Zawartość załącznika fotografie
3. Powiat grodzki	
4. Województwo Kujawsko - pomorskie	



Opracowanie załącznika:  
(data i podpis) *U. Wolan*  
mgr Monika Wolan  
maj 2020



## ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 3

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwaabytuku(jak w karcie), adres Dwalastra naścianie południowej Młyn Rothena, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz (pierwotne miejsce: Piekarnia Bigońscy, ul.Świętojańska2, 85-077 Bydgoszcz)
2. Gmina Bydgoszcz	6. Zawartość załącznika fotografie
3. Powiat grodzki	
4. Województwo Kujawsko - pomorskie	



Opracowanie załącznika:  
(data i podpis)   
mgr Monika Wolan  
maj 2020

